

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calcea Regele
Ferdinand 64-68. Automata-telefon: 20-61.
Törvényeségi lajstromozási szám: 44.
Dok. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 17.
VII évfolyam. 275. szám.

Hétfő

Az egész ország egészséget és hosszú életet kíván II. Károly király öfelségének.

„Azért jöttem, hogy fiamnak pajzsa legyek, hazámnak pedig rendíthetetlen őre”

Ezek voltak azok a szavak, amelyekkel II. Károly király Öfelsége nyolc és fél évvel ezelőtt nagy őseinek fényes és dícsőséges trónjára lépett. Akkor a két gondolat, mint világító és utmutató fátyla tündökölt. És az azóta eltelt nyolc és fél év tökéletesen beigazolta hogy nem csak szövirágok voltak a szavak, hanem olyan óriási munka, amely ezek és ezek szemelattára folyt le. Olyan volt ez a két gondolat, mint amikor valaki felmászik valamelyik hegycsúcsra és egyenként kezdi vizsgálgatni a hegyet alkotó köveket, egész a hegy tövéig. Főnt a hegycsúcsra keskeny a felület, de a hegy lába felé a hegy törzse fokozatosan szélesedik és alját, nem is tudja már áttekinteni a szemlélő szem. A trónralépéskor elhangzott felséges királyi szavak, hegycsúcsok voltak, amelyek az egész építmény erejét és szilárdságát visszatükrözték. És a kijelentéseket napi, emberfeletti szorgalmas, építő munka is követte.

Vajon mit jelentettek Öfelsége, a király részére ezek a szavak: „A fiam pajzsa”? Aki figyelemmel kísérte Mihály gyulafehérvári nagyvajda a román trón várományosának nevelését, csak az értekelheti, hogy mit jelentett Románia királyja a Felséges Atya részére ez a jelszó. Az a Károly trónörökös, akiből II. Károly király Öfelsége lett, új és alapos nevelési előkészítést fogantatott kiváló fia Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös részére olyan nevelést és előkészítést, amely minden tekintetben megfelelt annak a magasztos elhivatottságnak, amelyre a Felséges Fiu kijelöltetett. A királyi palotában berendezett iskolában, amelynek a trónörökös Öfelsége tanulója lett, alkalma nyílt, a román társadalom különböző osztályaihoz tartozó iskolatársaiival kapcsolatot, érintkezést kiépítenie és a Felséges az iskolában olyan magatartást, előmenetelt tanúsított, amely az egész országban bámulatot és csodálatot keltett. Emellett a trónörökösnek alkalma nyílt közvetlen érintkezésbe jutnia a holnapi Románia jövő polgáraival és így megismerte azt a népet, amelynek egykor uralkodója lesz és azt a fontos szerepet, amely betölteni hivatott. Ma már II. Károly király Öfelségének atyai gondoskodása következtében Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös, lelkiileg teljesen felkészült ennek a szerepnek a betöltésére és az egész ország népe büszkeséggel, szeretettel hódolattal tekint feléje.

A másik nagyfontosságú hitvallás, a melyet II. Károly király Öfelsége trónralépése alkalmával tett, így hangzott: „Az ország rendíthetetlen őre.” Ez a

szó, hogy haza minden egyes ember részére az ő kívánságainak és érzéseinek megfelelő fogalmat takart. Ismerjük ezt a kifejezést a versekből, a könyvekből, előadásokból és a mult történetéből, a melynek során őseink és szüleink bőségesen osztották vérüket a szabadságért és a hazáért, valamint a nemzet egységesítés érdekében. A haza szóban összpontosul az egész nemzet megalapítása, a mely mélyen és erősen gyökerezik ebben a földben.

II. Károly király Öfelsége a nép előtt megesküdött, hogy „rendíthetetlen védelmezője őre lesz a hazának.” És a királyi szavakat Öfelsége talán még mélyebben érezte át. Ezt a fogalmat napoként és állandóan óriási, emberfeletti munkával váltotta valóra II. Károly király Öfelsége részére ez a szó, hogy „haza” felmagasztaló oltár és olyan fontos szó, mint amilyenek az evangélium szavai, valamelyik nép részére. Ebben a kifejezésben megnyilvánult a homok-

szemeknek öntudatos összeforrasztása, a románság erejének sziklaszilárdá váló követelés. Mert minél erősebb valamely nép, annál erősebb a hadsereg is. És ezért mondhatta II. Károly király Öfelsége: „Rendíthetetlen őre a Hazának.” Mert minden irányban és mindig az ország megerősödése és fejlődése érdekében dolgozott. A hadsereget, az iskolákat, az igazságszolgáltatást, a kultúrát, mint a népnevelést ennek a magasztos uralkodói jelszónak a szellemében szervezte át és erősítette meg. A magasztos tettek sorozatát hajította még végre. Az egész ország népe így osztatlan lelkesedéssel, átszellemülten dolgozik a magasztos célokért. A gyermekeket már 7 éves életkoruktól az ország-örszervezetekben foglalkoztatják, a férfikorban levő tisztviselők, a közszolgálatban elagott nyugdíjasok, mind-mind valamennyien a „Haza” szolgálatában tevékenykednek. Az ország egész népe, bármely társadalmi osztályhoz is tartozzon, büszke arra, hogy a Haza fenntartásának eszméinek és gondolatának szolgálatában tevékenykedhetik és munkájuk, közreműködése értékelést nyer és az ország felvirágoztatását célozza. Mindenként, a legkisebbtől a legnagyobbig, a szegényt és a gazdagot, ugyanaz a hit, ugyanaz a magasztos jelszó hatja át a melyet II. Károly király Öfelsége trónra lépésekor elmondott és amely azóta közkinccsé, közszellemmé szélesedett. És az ország egész népe szeretettel, jóakarattal, ragaszkodással követi ezt az eszmét, ezt a jelszót, mert tudatában van annak hogy érdekükben dolgozik, örködik. Az akinek a részére a lelkében semmi sem szentebb, semmi sem drágább, mint az Ország, a Haza és a Román Nemzet.

Négyhatalmi külügyminiszeri konferenciával, vagy újabb közvetlen Prága-Budapest tárgyalással kívánják megoldani a csehszlovák-magyar viszályt

Lengyelország is részt akar venni a tárgyalásokon. Mit ír a világsajtó? Hitler és Mussolini telefonbeszélgetése — Újabb japán előnyomulás

A világpolitika érdeklődésének előterében a csehszlovák-magyar kérdés elintézése áll, amelynek a világsajtó Európában nyugalmának megőrzéséért minél gyorsabb elintézését sürget. A megoldást amint általában tudni vélik, új négyhatalmi összejövetel útján fogják megkeresni, abban az esetben, ha az érdekelteket, úgy mint Prágát, vagy Budapestet nem sikerülne még egy közvetlen tárgyalásra rávenni. Róma, Brioni, Vencenza városokat emlegetik, ahol a négy nagyhatalom külügyminiszterei találkoznak. Igényt jelentett be a részvételre Lengyelország is, amely a közös lengyel-magyar határt szeretné. A részletes jelentések egyébként a következők:

Hazautaztak Darányi és Chwalkovszky

(MÜNCHEN.) (Rador.) A budapesti MTI szerint Darányi volt magyar mi-

niszterelnök tegnap Erdmannsdorff budapesti német követ társaságában vizsautazott a magyar fővárosba, ahol nyomban felkereste Imrédy miniszterelnököt és vele másfél órán át tárgyalt majd mindketten Horthy kormányzónál jelentek meg kihallgatáson és közölték a németországi ut eredményét. Darányi az újságíróknak kijelentette, hogy müncheni útjában jó benyomásokat szerzett. Gróf Csáky meghatalmazott miniszter budapesti Reuter jelentés szerint a Mussolini miniszterelnökkel tegnapelőtt este történt hosszú kihallgatása után szintén visszatért a magyar fővárosba. A megbeszélésen a Ducenél jelen volt Ciano gróf külügyminiszter és báró Villányi quirináli magyar követ is.

(PRÁGA.) (Ceteca.) Chwalkovszky csehszlovák külügyminiszter Münchenből visszatérőben tegnap Égerbe érke-

zett és onnan gépkocsin folytatta útját Prága felé.

(VARSO.) (Rador.) (Lengyel Távirati Iroda.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Hóry Andrs varsói magyar követet a csehszlovák magyar kérdéssel kapcsolatban.

Helyi jellegű incidensek

(PRÁGA.) (Rador.) (Havas.) A csehszlovák lapok szerint két nap óta a szudéta-vidékeken és a semleges zónában számos incidens történt, amelyeket a volt szudéta-német szabadcsapatok tagjai idéznek elő az ideiglenesen helyükön maradt cseh tisztviselőkkel, illetve a cseh lakossággal szemben. A csehszlovák lapok ugyanakkor kijelentik, hogy a német megszálló csapatok legkifogástalanabban viselkednek.

HITLER ÉS MUSSOLINI TELEFON-MEGBESZÉLÉSEI

(LONDON.) (Reuter.) Mussolini miniszterelnök, aki támogatja a magyar igényeket, tegnap telefonon hosszabb megbeszélést folytatott Hitler kancellárral majd az éppen ott tartózkodó Darányi magyar miniszterelnökkel. Mussolini Hitlerrel a magyar-cseh kérdés békés megoldásának támogatására kérte, amire a kancellár állítólag hajlandónak is mutatkozott. Ugy tudják, hogy Chwalkovszky csehszlovák külügyminiszter Hitler kancellárnál történt kihallgatása során Prága és Budapest között újabb tárgyalások indulnának meg közvetlen megegyezésre. Az olasz sajtó egyébként szintén támogatni igyekszik a magyar álláspontot. A Giornale d'Italia hasábjain Virginio Gajda azt írja, miszerint Róma és Berlin együttműködése remélhetően elősegíti a békés megoldást. A Tribuna nem látja kizártnak, hogy a négyhatalmi értekezlet már a jövő hét elején összeül Rómában, vagy valamelyik olasz városban. A Corriera della Sera nem látja kizártnak, hogy még egy kísérlet történik a közvetlen megegyezésre és erre nézve Prágától várják a kezdeményezést.

A francia sajtó álláspontja

A francia sajtó rendkívül nagy figyelmet szentel a fejleményeknek. A Liberté azt írja, hogy a helyzet ismét igen bonyolult lett és mindent el kell követni, hogy a viszály még jobban ki ne éleződjék. A Temps határozottan állítja, hogy Mussolini miniszterelnök Vencenza városba Milánóba már a hét elejére összehívja a négyhatalmi értekezletet és pedig oly formában, hogy a négy nagyhatalom külügyminiszterei, tehát Halifax lord, Bonnet, Ribbentrop és Ciano döntenének. Ez alkalommal szóba jön a közös magyar-lengyel határ ügye is, amelyet Itália szintén magáévá tett. Nincs kizárva tehát, hogy a megbeszéléseken Beck lengyel külügyminiszter is részt vesz, mint megfigyelő. Ezzel szemben a Matin úgy tudja, hogy nem lesz újabb értekezlet, mert Berlin és Róma újabb négyhatalmi konferencia nélkül szeretnék a békés megoldást elősegíteni. A Figaro megerősíti a Reuter jelentését a Hitler és Mussolini között lefolyt telefonbeszélgetésről, amelyben a két államférfi közös lépésre határozták el magukat. Igen figyelemre méltó a Jour cikke, amely többek között a következőket mondja.

Franciaországnak a kérdés megoldásának tekintettel kell lennie a fennálló szerződések szerint Angliára, de tekin-

tettel kell lennie Németországra is, hogy a szomszédos nagyhatalommal az együttműködést biztosítsa. Figyelemmel kell lennie Olaszországra is, mert a spanyol kérdést Rómával összhangban lehet csak befejezni. Az Action Française és a Petit Parisien Varsó szerepére is utalnak.

Sajtóvélemények

(LONDON.) (Rador.) A Yorkshire c. lap szerint a Berlin-Róma tengely között nem teljes az egyetértés, főleg a közös lengyel-magyar határ tekintetében. Németország nem akar még egy nagy katonai hatalmat a maga határain.

(BUDAPEST.) (Rador.) A nemzeti szocialista Magyarországi bírálja az Imrédy kormány magatartását, aki a demokratikus országok felé közeledést kíván, amikor az európai politikában a totális hatalmak nagy szerephez jutottak.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok ugyancsak a német és olasz kormányok közötti ellentétet utalnak. Más lapok müncheni forrásokra hivatkozva azt írják, hogy a német és olasz politika vezető tényezői között a csehszlovák-magyar kérdésben fontos telefonmegbeszélések folytak.

Románia és Jugoszlávia álláspontja (BUCURESTI.) (Rador.) A Capitala írja: A komáromi tárgyalások megszakításával kapcsolatosan a maguk álláspontját közölték Budapesttel és a négy hatalmi egyezmény aláíró államokkal, amely szerint a magyar igényeket nem látják kellőképpen indokoltnak.

(PÁRIS.) (Rador.) A Le Temps Romániával foglalkozva megjegyzi, hogy az utóbbi nemzetközi eseményekkel kapcsolatosan megállapítható, hogy a román nép számára legfőbb tanulság belőle az, hogy elsősorban is saját erőre támaszkodjék. Szükséges tehát a védelmi eszközeinek fokozása és a nemzetvédelem erősítése. A kormány számára a katonai beruházások kérdése, amint ezt az Őfelsége II. Károly király elnökletével tartott minisztertanácsok is leszögezték, valamint a nemzetvédelmi eszközök legminterszerűbb megszerzése elsőrangú fontosságu lett. Nagy szerep jut itt az Országos Szervezetnek, a mely a román ifjúság testi és erkölcsi nevelésének nemzeti program szerinti irányított szerve, magában foglalva az ifjúságot 7-18 évig. Ez az intézmény fokozza a hazafias érzést és a nemzetvédelmi akaratának erejét. A közvélemény pedig Angliától és Franciaországtól várja, hogy vessenek véget azoknak az elgondolásoknak, amelyek arról álmodoznak, hogy Európának új békeegyezményeket lehet diktálni.

Rádión át közvetítették a magyar behívási parancsot

(BUDAPEST.) (Rádó.) A magyar királyi honvédelmi minisztérium behívási parancsát az 1908-1912. években született részére tegnap rádión át közvetítették. A felhívás szerint holnap reggel az érdekeltek előírt jelentkezési helyeiken megjelenni tartoznak és annyi élelmet kell vinniük magukkal, amely kedd reggelig elegendő. A felhívás felsorolja azokat is, akiket kivesszünk az általános rendelkezés alól, ezek az államvasutak, posta, távirat, minisztériumok, közüzemek, stb. alkalmazottai, ha legalább 3 hónapja állanak a jelzett üzemek szolgálatában.

Ujabb hírek PRÁGABÓL

(PRÁGA.) (Ceteca.) A Sirovy kormány, amint közelálló körök jelzik, messzemenő változásokat akar eszközölni a cseh diplomáciai karban. Szó van Ossusky párisi, dr. Masaryk londoni és Mastný berlini követ visszahívásáról is.

(PRÁGA.) (Ceteca.) Tekintettel arra, hogy a területileg megkisebbedett köztársaság nem bírja el a nagy költségvetés járó amúgy is kevés látogatottságuknak örvendő főiskolák fenntartását, a kormány valószínűleg megszünteti a prágai német egyetemet és bezárja a brünni és olmüdi technikai főiskolákat.

(PRÁGA.) A cseh agrárpárt követeli, hogy szüntessék be a felhivatalos németnyelvű lapot, a Prager Presset. Ugyanakkor mozgalom indult meg olvári irányban is, hogy a Rote Fahne németnyelvű kommunista lap is megszűnjék. A kommunista párt, miután hivatalosan feloszlatták, most a lapot más is.

név alatt akarja megjelentetni. Ugyanakkor Prágából közlik, hogy a csehszlovákiai munkásszervezetek mozgalmat indítottak oly irányban, hogy a nemzeti alapon álló és minden pártot felüli munkásszervezetté tömörüljenek. A prágai aktivista újság, amelyet magyar emigránsok szerkesztettek, szintén bejelentette megjelenését. Ugyanakkor Pozsonyból közlik, hogy az új szlovák kormány a színházak, vendéglők, mozik és egyéb helyiségek záróját este 9 órában szabta meg, senkinek sem szabad az utcán tartózkodni fél 10 után. Rendelet jelent meg a különféle jelvények eltávolítására vonatkozólag is.

UJABB KOMBINÁCIÓK

(PÁRIS.) (Rador.) Jólinformált körökben lehetségesnek tartják, hogy a német nagyhatalom külügyminisztere a budapesti kormány kérésére döntsenek a komáromi tárgyalások megszakítása után a Csehszlovákia és Magyarország közötti vitás kérdésben. Szó van azonban még mindig újabb közvetlen tárgyalások felvételéről Prága és Budapest között.

(RÓMA.) (Rador.) A Csáky gróf meghatalmazott miniszter tárgyalásairól

Ujabb hírek Csehszlovákiából

(BRATISLAVA-POZSONY.) A szlovák minisztertanács megbízta Karmasin képviselőt, a német párt vezérét, a szlovákiai németek államtitkárságának vezetésével. Karmasin döntése értelmében Hitler „Mein Kampf” című műve és öt német újság, köztük a Völkischer Beobachter ezentul bejöhethetnek Csehszlovákiába.

(BRATISLAVA.) (Rador.) Julius Siničko, a szlovák tartományi tanács új elnöke kihirdette az ostromállapotot a Szlovákia és Ruszinszko közötti határt jelző három kerületben.

(PRÁGA.) (Rador.) A Venkov lap jelenti, hogy a szlovák kormány elhatározta a szabadkőműves páholyok feloszlását, javaik elkobzását és a szabadkőműves szervezetek tagjainak rendőri felügyelet alá való helyezését. A lap megjegyzi, hogy számos szabadkőműves páholy a határon túlra tette át székhelyét és oda vitte irattárát.

(LONDON.) A brit légio, amely Csehszlovákiába megy, hogy a szudéta-övezetben a népszavazásnál felügyeljenek és amelyet visszahívtak Angliába, tegnap Tilburyban partraszállott, miközben a világháború idejéből származó énekeket énekeltek, majd elégtelenségüknek adott kifejezést. Lord Halifax minden önkéntesnek egyéni levelet küldött, amelyben kijelenti, hogy megérti a visszahívás miatti elégtelenségüket, de amikor a békét Münchenben sikerült megmenteni, mindenkinek kötelessége, hogy meghozza a maga áldozatát a közösség érdekében.

(PRÁGA.) Az új Csehszlovákia területén megmaradt német pártok új egy seregbe tömörülnek és lapjaikat is átveszik. Prágai híradás szerint a Ruszinszko területén és a szlovák határszéleken mindenütt rendkívül nagy a katonai tevékenység. A határszéli városok felett repülőgépek cirkálnak és a karhatalom erőiesen lép fel a bármiféle megmozdulással szemben.

Az angol lapok szerint Hitler kancellár a prágai kormánnyal fel akarja mondítani a szövettel fennálló szerződés érvényességét. Még nem tudják, hogy Prága ebben a kérdésben milyen álláspontra helyezkedik.

(PRÁGA.) Eszterházy János gróf, a felvidéki Magyar Párt vezére nyilatkozatot adott a lapoknak, amelyben ki jelenti, hogy a szlovén-szlovák magyarság, amely bizalommal várta a komáromi tárgyalások megindulását, sajnálattal értesült annak megszakadásáról. A felvidéki magyarság azonban a maga természetesszerű jogairól nem mond le és az a reménye, hogy a müncheni döntés reá nézve csak kedvező lehet. A hangulat bizakodó és a felvidéki magyarság a legteljesebb egységgel tekint a továbbiak elé, mert a magyar álláspont évszöge a kívánságok tekintetében. Bizakodással várja tehát mindenkori magyar többségű területeken a sorsukra vonatkozó további elhatározásokat.

semmi sem került a nyilvánosság elé, mégis úgy hirdik, hogy ezekről a tárgyalásokról Ciano gróf tájékoztatta lord Perth római angol nagykövét is.

A CSEHSZLOVÁKIAI ELNÖKVÁLASZTÁS

(PRÁGA.) (Rador.) Stefani. Az új csehszlovák köztársaság elnökének megválasztására a hónap végén vagy a jövő hónap elején kerül sor. Valószínűnek tartják, hogy egységes jelölésben állapodnak meg a szlovákokkal és ruténakkal.

(LONDON.) (Rador.) A csehszlovák pénzügyi küldöttség megkezdte tárgyalásait a londoni és párisi kormányok képviselőivel. A tárgyalásokról hivatalos közleményt adnak majd ki.

A MAGYAR SZOCIALISTÁK AKCIOJA

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar szocialdemokrata párt három vezetője közelebbről Londonba, Párisba és Brüsszelbe megy, hogy meggyőzze az angol, francia és belga szocialistákat csehszlovákiai magyar probléma megoldásának szükségességéről.

(PÁRIS.) A francia lapok részletesen foglalkoznak a csehszlovák-magyar ügygel. Azt írják, hogy Hitler és Mussolini telefonbeszélgetése alkalmával megállapodás jött létre arra nézve, hogy a német nagyhatalom kormányfői helyett a külügyminiszterek üljenek össze tanácskozással és döntésre, de előzőleg megegyezzenek a Prága-Budapest közötti tárgyalások újrafelvételét. Francia, angol és lengyel részről állítólag hajlandók egy ilyen irányú közvetítést elősegíteni. A francia sajtó álláspontja ebben a kérdésben szintén a békés kibontakozás mellett foglal állást. A Matin úgy tudja, hogy Csehszlovákia részéről újabb ajánlat-tétel fog történni Budapest felé. Ugyancsak a francia lapok írják, hogy a magyar kormány élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki és a négy nagyhatalomnál akkreditált követek újabb utasításokat küldtek. Amennyiben egy újabb intervenció a Prága-Budapest közötti közvetlen tárgyalások újrafelvételére nem járna eredménnyel, a négy nagyhatalom külügyminiszteri elé kerül az egész kérdés.

NÉMETORSZÁG GYARMATIGÉNYEI

(PÁRIS.) A L'Oeuvre írja a Harmadik Birodalom gyarmatpolitikájával kapcsolatosan. Németország közelebbi Londonba emlékiratot küld a gyarmatokra vonatkozóan, amelyben kéri az angol kormányt, hogy adja meg választát a lehető legrövidebb időn belül. Hitler kancellár ebben a kérdésben Epp tábornokkal, Ribbentropp külügyminiszterrel és a volt német gyarmatok kormányzóival több megbeszélést folytatott és ezután készítette el emlékiratát, amelyben az összes régi gyarmatok visszaadását kéri.

ANGOL MEGOLDÁSI TERV

(LONDON.) Az „Exchange Telegraph” szerint a gyarmatigénylésekkel kapcsolatosan angol részről felvetődött az a terv, hogy Németország számára Afrikában egy központi gyarmatterületet biztosítsanak. E szerint Franciaország Németországnak átengedné Togót, Olaszország Abessziniát egy részét, Anglia pedig felkérést intézne a dominionokhoz, hogy a szomszédos területek egy részét engedjék át Németországnak. A Jour azonban úgy tudja, hogy Németország hallani sem akar arról, hogy ne kapja vissza összes világháború előtti gyarmatait.

Diplomáciai ellentétek Brazília és Németország között

(BERLIN.) A braziliai német nagykövet visszatérése ellen a braziliai kormány kifogást emelt, amiért a német kormány elégtételt kér. Minthogy a válasz nem volt kielégítő, a követ nem tér vissza Brazíliába, hanem a külügyi hivatalban kapott különleges beosztást. Ugyanakkor közölték a braziliai kormánnyal, hogy feltétlenül szükségesnek tartják a brazil követ visszahívását is. A két ország között a diplomáciai helyzet erősen elmeresedett.

BELGIUM MA VÁLASZT

(BRÜSSZEL.) Ma, vasárnap lesznek Belgiumban a közéleti választások közel 4 és fél millió nő és férfi szavazó részvételével. A rexisták ezuttal első ízben vesznek részt a szavazáson. Ugyanakkor jeleik, hogy a Rex párt vezére, Leon Dregelle súlyosan megbetegedett.

JAPÁN ELŐNYOMULÁS

(HONKONG.) (Rador.) Reuter. A japán haderők a Kanton-Kaulun-i vasut vonalon nyomulnak elő. A japán tengerészeti haderők a Jangcse folyón tevékenykednek. A japán repülők Uacieu helységet bombázták, ahol a bombázás mintegy ezer áldozatot követelt. Később a japán csapatok bevonultak ebbe a Kanton közelében lévő hadászati fontos központba.

(TOKIÓ.) A hadügyminisztérium rendeltére a tisztek és japán katonák szolgálati idejét bizonytalan időre meghosszabbították.

(HONKONG.) Uacieu városa teljesen elpusztulva került a japánok kezére, mert a kínaiak a házakat, hidakat, utakat mind elpusztították. Kanton és Suatou vidékén a japán repülők számos kiáltványt szórtak le, előre bejelentve, hogy ezeket a városokat is bombázní fogják. A Bias-öböl megszállása 30 kilométer hosszúságban befejeződött. A kínai repülők ugyanakkor az öbölben a partraszálló csapatokat és japán hajókat bombázták.

A PALESTINAI HELYZET

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Times szerint az Egyesült Államok kormánya felvilágosítást kér az angol kormánytól arra nézve, hogy miképpen kívánja módosítani a palesztinai brit mandátum gyakorlását. Ugyanakkor Haifából jelentik, hogy Egyiptomból újabb angol haderők érkeztek Jalesztinába.

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) Reuter. A táviró és telefonvonalak tönkrététele folytán Jeruzsálem péntekről szombatra virradó éjszaka minden összeköttetés nélkül maradt. A megrongált vonalak helyreállítását a munkásoknak erős katonai fedezet mellett kellett elvégezniük.

— Eltemették Palotás Dénest. Szombaton délután temették el városunkban Palotás Dénest könyvtőrségét, aki tragikus módon vetett véget életének. A temetésen a fiatal iparos kollegái és barátai, valamint ismerősei nagy számmal vettek részt.

— ALHIREK A BÉCSI ZSINAGOGA FELGYUJTÁSÁRÓL. Bécsből jelenti a DNB ügynökség. Egyes angol lapok a bécsi zsidó negyedben történt zavargásokról adtak hírt, amely szerint a zsidó negyedben zavargások lettek volna és a zsinagógát is felgyújtották. Ezek a hírek minden alapot nélkülöznek.

— A NÉMET HAJÓRAJ ELLÁTÓGAT TANGERBE. Tangerből jelentik: A világháború óta a német hajóraj most látogat el első ízben Tanger kikötőbe, ahol ünnepélyesen fogadják.

— ANTAL FÖHERCEG ÉS ILEANA FÖHERCEGNŐ BUCURESTIBE ERKEZTEK. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután Belgrádból jövet a Banat-i repülőterre érkezett repülőgéppel Habsburg Antal főherceg, feleségének Ileana hercegnének és gyermekének társaságában.

— PAPANA KAPITÁNY MEGKEZDTE NEWYORK-BUCURESTI REPÜLTŐJÁT. Newyorkból jelentik: Alexandru Papaná, román repülőkapitány tegnap Miami-ból jövet leszállt a Floyd Benetti repülőterén és megtette a Newyorkból Bucurestibe Délamerikán át teendő útjának első szakaszát. Kíséretében van Max Constant kaliforniai repülő. Papaná kapitány az útszájiróknak kijelentette, hogy reméli, miszerint útját egy hét alatt megteheti és a Csendes Óceán Natal és Dakar között fogja átrepülni.

— Ujabb kihallgatások a Berow ügyben. Az ilfovi törvényszék harmadik vizsgálóbírói kabinetje tovább folytatja a vizsgálatot a Berow ügyvéd ismeretes ügyében. Informátorként hosszasan kihallgatták Mircea Durma volt pénzügyminisztériumi vezetőt, utána pedig harmadikban hallgatták ki Candid Chirita ügyvédet. A vizsgálat nagy érdeklődéssel követték a nagyszabású visszaélések ügyében, amelyek révén a kincstár hatalmas összegekkel károsították meg.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej.

ADÁS-VÉTEL

12 éves magasnövési koronás fikus eladó. Megtekinthető: Pietroasă 7. (1525)

KOLOZSVÁR mellett levő 80 holdas birókra keresek feltétlen garanciaképes bérlet. Cím a kiadóban. (884)

ELADÓ használt butor Str. Regală 6., emelet. Megtekinthető 10-12, 2-4-ig. (1360)

KONVERZIÓS házat 800 ezer, esetleg 1 millió lejig keresek megvételre. Ajánlatokat „80-100.000 lej készpénz” jelíggel a kiadóba kérek. (1160)

MOTORKERÉKPÁRT keresek megvételre, oldalkocsival, négyüteműt, használtat. Ajánlatokat kérek a lap kiadóhivatalába „Sport” jelíggel. (1328)

CAL Marechal Foch 41. számú ház eladó. Értekezni: 2-4-ig, Str. Avram Iancu 14., emeleten. (1540)

HÁZHELY áthelyezés miatt eladó. Str. Transilvania 39. Értekezni a Transilvania u. 31. alatt. (1542)

ALLÁST KÍRES

13 ÉVES kislány gyermek mellé ajánlkozik, beszél románul és magyarul. Str. Rosetti 24. (1248)

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekekhez, félnapost, vagy reggeltől estig. Címeket „Szebeni” jelíggel kérek. (590)

ALLÁST KAPHAT

TÖMEGFŐZÉSHEZ gyakorlott szakácsot (nő) keresünk. Ugyanott e célra nagy főzőkemencét. Cím: Iuliu Maniu 24. (1300)

PERFEKT női fodrász, ki festést, villany, vizondolást önállóan vállal, biztos megélhetéssel üzletvezetői minőségben azonnal alkalmazást kap. Címeket „Női fodrász” jelíggel. (1325)

KÜLFÖLEK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

POLOSKÁT

LEGJOBB MÓDSZERREL IRT
DEÁK mérnök

PIATA UNIRII 7. ♦ TELEFON 17-17.

FRANCIA és román nyelvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cím a kiadóban. (433)

KIADÓ LAKÁS

NAGY száraz pincéhelyiség a piac közelében kiadó. Str. T. Vladimirescu 17. sz. alatt. Ért.: ugyanott házmesternél. (1002)

MODERN garzonlakás eljére kiadó. Str. Grigorescu 21. Mann. (1336)

LAKÁST KERES

FIATAL házaspár keres november 1-re 2, vagy 1 nagy szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, parketta, egészséges, napos lakást. „Pontos fizető” jelíggel. (T 1420)

— Negyvenkét millióval károsították meg az államot a Tg. Ungheni kisajátításoknál. Bucurestiből jelentik: A lapok közlése szerint a most kipattant visszavétel alkalmával a Tg. Ungheni-i Glavce-féle kisajátításoknál az államot nem 28 hanem közel 42 millióval károsították meg. A lapok szerint az ilfovi ügyészség által folytatott vizsgálat eredményeképpen a Vacaresti-i fogház „előkelő” vendégeket fog kapni. Folytatja a vizsgálatot a jasi ügyészség is, ahol Turtureanu pénzügyi ellenőrn kívül le tartóztatták Pascaltza birtokost és Octav Petrescu ügyvédet.

— Csökken a cseh korona értéke. Bucurestiből jelenti a Rador. A tőzsdéken tegnap gyenge üzletkötés volt a cseh koronát 4.34, 4.35 alapon jegyezték.

— A kisebbségi főkörmánybiztos a miniszterelnöknél. Miron Cristea patriarká-miniszterelnök tegnap munkakihallgatáson fogadta Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztos.

Tovább folyik a vizsgálat a Muncitorilor-uccai szurkálás ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Röviden jelentettük, hogy a Muncitorilor uccában véres szurkálás történt. Lázár Simion 42 éves Muncitorilor ucca 40. szám alatt lakó munkást, amikor éjszaka hazafelé igyekezett, egy Simion Pop nevű Ecaterina Varga 8. szám alatt lakó munkás megtámadta és késével háromszor hátbaszurta, majd egy követ a fején sebesítette meg. A támadót az uccai járőrök fogták el és átadták a rendőrségnek, míg az áldozatot a kihívott mentők be szállították a sebészeti klinikára. Az ügyben megindult rendőrségi vizsgálat során a támadó Pop Simion azt hangoztatta, hogy az áldozat támadta őt meg és eközben használta védekezésként bicikliját. Ennek a vallomásnak azonban ellentmond éppen az a tény hogy Lázár Simion az összes késszurásokat a hátába kapta. Az ő kihallgatása, állapota súlyosságára való tekintettel, még nem volt megejthető. Egyébként Pop Simion a rendőrség a felvett jegyzőkönyvekkel együtt átkísérte az ügyészséghez.

Felmentette a katonai törvényszék a tanítónőt, aki ellen elhárás indult meg, mert május 10.-én nem tűzte ki az iskolára a zászlót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék tegnap tárgyalta Bozsoky Vilma marosmegyei nyárádgálfalvai tanítónő ügyét, aki ellen a román nemzeti ünnepekkel szemben tanúsított tiszteletlen ség miatt emelt vádat a katonai ügyészség. A tanítónő — a vádirat szerint — ez év május 10.-én nem tette ki az iskolára a román zászlót, amiért eljárás is indult ellene és ügyével tegnap foglalkozott a törvényszék. A tárgyalás folyamán kihallgatták a tanítónőt, aki azt vallotta, hogy ő ki akarta tűzni a zászlót május 10.-én, de a község jegyzője lebeszélte erről, mert a zászló nagyon kopott volt. Követte tehát a jegyző tanácsát, an

nál is inkább, mert az iskola tejszövetkezet épületében volt, amelynek mint háztulajdonosnak, kötelessége lett volna a zászlót a közös épületre kitenni.

A katonai törvényszék kihallgatta Török Sándor tejszövetkezeti igazgatót, aki megerősítette a tanítónő vallomását arra vonatkozólag, hogy az iskola és a tejszövetkezet közös épületben vannak. Ennek alapján a törvényszék felmentette a tanítónőt, de ugyanakkor eljárást indított a kihallgatott tanu, Török Sándor ellen, akinek felelnie kell majd azért, hogy miért nem volt fellebogozva a tejszövetkezet épülete május 10.-én.

Ujra a tárgyal a város a földgáz bevezetéséről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A földgáz bevezetésének ügye ismét előtérbe került. A Sonametan Földgáz Társaság igazgató sága átiratot intézett a város vezetéséhez, amelyben kéri, hogy jelöljön ki időpontot a tárgyalások haladéktalan megindítására. A város vezetősége előreláthatólag még a hét folyamán megkezdí tárgyalásait a Földgáz Társaság képviselőivel.

Egyelőre nem lehet tudni, milyen eredménnyel fognak végződni a tárgyalások, de annyi bizonyos: több valószínűsége van a gyors rendezésnek, mint valaha. A minisztérium ez év végéig adott haladéktalanul a Földgáz Társaságnak a földgáz Kolozsvárra való bevezetésére. Ha ez nem történne meg, az állammal kötött egyezmény értelmében a Sonametan elvesztené a nagysármási mezők kihasználási jogát.

Hogy ez a kérdés idáig jutott, évekig tartó tárgyalások előzték meg. Legutóbb dr. Dragan egyetemi tanár polgármestersége alatt tárgyalta a Sonametan társaság a város vezetésével. Hónapokig folytak a tárgyalások, amelyek során mindkét fél elkészítette a szerződés tervezetét, amelyet később

összeegyeztettek. Ezen a ponton azután megakadtak a tárgyalások. Később újra összeültek a felek a tárgyalóasztalhoz, ekkor azonban a jutalék-részesedés körül merültek fel nehézségek. A Sonametan társaság követeléseket állított fel, úgy hogy a tárgyalások ismét megszakadtak.

A tárgyalások sikertelenségéről a város vezetősége jelentést tett a minisztériumnak, amely határidőt tűzött ki a földgáz bevezetésére.

— Az állami sorsjáték nyereményei. Az állami sorsjáték húzásán a mellék-sorsjeggyel 1 milliót nyertek az alábbi számok: 245430, 153183, 192547, 198796, 134226 és 312261. (A számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.)

— Időjárás: A bucaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: hőmérséklet-emelkedés, gyenge szél reggel és este köd.

— Angol hajóraj látogat el a constantai kikötőbe. Bucurestiből jelentik: A jövő hónapban a máltai angol hajóraj még a múlt hónapra tervezett látogatását megejti a constantai kikötőben.

Kilencedik alkalommal fizette a „Hermes” főelárusító a 6 milliós nagy főnyereményt és a következő nagy nyereményeket

Lei 6 millió No. 37.503 S. I.

„ I „ 312.261

„ 400.000 „ 18.700 S. II.

„ 400.000 „ 18.700 S. III.

„ 200.000 „ 48.268 S. I, 35.836 S. I., 66.551 S. S. III.

és számtalan egyéb nyereményt.

Siessen szerencsését biztosítani a novemberi UJ TERVEZETŰ játékra

HERMESNÉL

CLUJ, PIATA UNIRII I. SZ.

Hálaadó istentiszteletek Kolozsváron Öfelsége születésnapján

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) II. Károly király Öfelségének 45-ik születésnapja alkalmából ma vasárnap az egész országban hálaadó istentiszteletek lesznek. Városunkban ma délelőtt 11 órakor a Stefan cel Mare téri görög keleti székes-egyházban tartják meg a hivatalos istentiszteletet az összes helyi hatóságok képviselőinek jelenlétében. Délután a Mihály parkban levő sporttelepen az Öfelsége lábnymát megörökítő emlékműnél tartanak ünnepséget. Az Ország-őr zászlója felvonása után szavalatok, végül pedig a kolozsvári Ország-őr zászló alj parancsnokának szónoklata következik. A következő ünnepélyt az ország-őrök felvonulása zárja be.

Az ünnepségekbe őszinte szívvél-lelekkel kapcsolódik bele az ország kisebb ségi társadalma is, amely a legmélyebb hódolattal és szeretettel üli meg Felséges Uralkodójának születésnapját és a hálaadóistentiszteleteken, amelyeken a kisebbségi egyházak is hasonló fényes keretek között tartanak meg, valamint a többi ünnepségeken való bensőséges részvétellel juttatja kifejezésre Öfelsége illetve a királyi család iránti hódolatteljes és hűséges érzelmeit.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy zsidó fiatalember

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délután négy órakor megrendítő öngyilkosság történt a Fellegváron. Egy Leibovici Izrael nevű kolozsvári zsidó fiatalember eddig még meg nem állapított okok miatt revolverével föbe lőtte magát és mire a szolgálatos dr. Oana mentőorvos a helyszínre érkezett, meghalt. A mentőorvos az esetet jelentette a rendőrségnek, amely megindította a vizsgálatot. Az eddigi jelek szerint a fiatalember valószínűleg szerelmi bánatában vetett véget az életének.

Figyelem!

1 m. Teniszflanél . . .	Lei 23
1 m. Cérnabarchet . . .	27
1 m. Divat chrep-flanél . . .	39
1 m. Salyem barchet . . .	63
1 m. Mosbázovet . . .	39
1 m. Zephir . . .	22
1 m. Fahárn. szin. batiszt . . .	26
1 m. Sifonvászon . . .	27

NE LEGYEN ELKESEREDVE, HOGY KEVÉS PÉNZE VAN, AZ ÁRAK BESZÉLNEK!

Nagy maradvékvásár hallatlan olcsó árakban!

Nagy választék cipőben, női és férfi cikkben

„VICTORIA” textiláruház

Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand No. 14
údvárban. (Bán-ház)

Reuter jelenti:

(LONDON.) Arthur Mosley, a brit fasisztapárt elnöke Rómába utazott, ahol Starace fasiszta párti főtitkár vendége lesz.

(GENF.) Avenol népszövetségi főtitkár visszatért külföldi útjáról Genfbe.

(VARSO.) A lengyel lapok közlése szerint Benes, volt csehszlovák köztársasági elnök Moszkvába utazott.

(BRÜSSZEL.) Az ujonnan kinevezett brüsszeli német követ a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy egész diplomáciai tevékenységét a Belgium és Németország közötti legszívélyesebb kapcsolatok kiépítésére fordítja.

(BELGRÁD.) A meginduló választási küzdelmekre való tekintettel a mai napra 271 népgyűlés megtartására adtak ki engedélyt.

(BERLIN.) A Gestapó-t egy szenzációs kémkedési per foglalkoztatja, amelyben eddig a legnagyobb titok mellett 27 letartóztatás történt.

(RIGA.) A balti államok őszi konferenciáját ez év november 2-án Rīgában rendezik meg.

(MONTREAL.) A kanadai közvéleményt egy hatmotoros, utjipusú katonai bombavetőgép titokzatos eltűnése tartja izgalomban. A gép 4 nappal ezelőtt egy pilótával és két tiszttel rövid próbaútra indult és azután nyomtalanul eltűnt. A felkutatására kiküldött repülőrajok munkája mindezt eddig eredménytelen volt.

(WASHINGTON.) Cordell Hull külügyi államtitkár Quebecbe utazik, hogy viszonzozza a kanadai külügyminiszter ez év márciusi látogatását.

(LONDON.) A balmorali udvari hivatal jelentése szerint VI. György király és Erzsébet királyné a jövő héten visszatérnek a brit fővárosba.

(NÜRNBERG.) A 100 tagú olasz közigazgatási küldöttség Münchenből ide érkezett és ünnepélyes fogadtatásáról a város gondoskodott.

(JERUZSÁLEM.) A terrorcselekmények tovább tartanak. A jeruzsálemi óvárosban két bombát dobtak egy katonai járórra. A bombák egy katonát megöltek és 7-et megsebesítettek. A tulkaremi környék több faujában gyújtogatások voltak. Kisiklattak Telaviv közelében egy tehervonatot és három helyen felrobbantották az olajvezetéket. A hadbírósg ítélete alapján kivégeztek két arabot.

(PÁRIS.) A francia sajtó a legnagyobb epragadtatás hangján ír a párisi nemzetközi autókiallításról és kiemeli, hogy az olasz és német gyártmányok ki vitel tekintetében szinte utólrhetetlenek.

(STOCKHOLM.) Aláírták az új svéd-holland kereskedelmi szerződést, amely ez év november 1-én lép életbe.

(BUDAPEST.) Ipolyságon megkezdették a cseh koronának pengőre való beváltását.

(SZÓFIA.) A Peeff tábornok meggyilkolása alkalmából elfogott és fogva tartott 1080 személyből tegnap 413-at szabadlábra helyeztek, a többiekre vonatkozó fizsgálat még folyik. Az eddigi eredményt nem közölték a nyilvánossággal.

(KARLSBALD.) A gyógyszállodák ismét megkezdtek működésüket.

(REICHENBER.) Brautschitsch vezérezredes tegnap bejárta a német hadsereg által megszállott utolsó körzetet is. A lakosság mindenütt óriási lelkesedéssel fogadta.

(AUSSIG.) A mai napon nagy szünetet német népgyűlés lesz, amelyen Konrad Henlein fog beszédet mondani.

— Ujabb zsidóellenes korlátozások Németországban Berlinből közli a Reuter: Egy most megjelent rendelet értelmében a zsidók többé a harmadik birodalom területén nem üzhetnek ügyvédi vagy közjogi foglalkozást.

— Nagy tájfun dühöngött Japánban. Tokióból jelentik: A Kiu Siutól délre fekvő vidéken az elmúlt éjszaka tájfun pusztított. 200 ember eltűnt és sorsukról semmit sem tudnak. A Gora folyó kiáradt és a víz számos házat elsodort. A természet hatalmas területen elpusztult.

Ma ünnepli az egész ország II. Károly király Öfelsége 45. születésnapját

(BUCURESTI.) Az összes lapok nagy cikkeket szentelnek II. Károly király Öfelsége egyéniségének és érdemeinek születésnapja alkalmából, amelyet ma vasárnap az egész ország ünnepi keret között ül meg. Az uralkodó 1893 október 3-án született Szinajában a Pelles kastélyban. Az ország egész sajtója Románia népének legőszintébb hódolatát és szerencsekívánatait tolmácsolja a dicsőséges nagy királynak, akinek kifejezett óhajára az udvari gyászra való tekintettel ezek az ünnepségek a nagyobb fény és pompa mellőzése mellett mennek végbe, ünnepi hálaadó istentiszteletekkel, míg Szinajában zártkörű disz ebéd lesz, amelyen a királyi család tagjai, a szűkebb udvartartás és a kormánytagjai jelennek meg. A kormány hódolatát és szerencsekívánatait Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök tolmácsolja Öfelségének, az udvartartását Urdeanu marsall, udvari miniszter, akik egyben az ország népének mélyeséges hódolatát is kifejezésre juttatják a dicsőséges uralkodó előtt.

Beiktatták az új nemzetvédelmi minisztert

(BUCURESTI.) Szombaton délelőtt 11 órakor iktatták be a nemzetvédelmi minisztériumban az új minisztert Ciuperca hadosztálytábornokot, a hadseregfelügyelő és a minisztérium főbb tisztviselőinek jelenlétében. Argheseanu tábornok, a távozó miniszter szívélyes búcsút vett munkatársaitól, majd Ciuperca tábornok, az új miniszter, jelentette ki hogy mély meghatottsággal foglalta el azt a nehéz és felelősségteljes tisztséget, amelyet eddig a legkiválóbb katonai személyiségek illusztris sora töltött be. Az új miniszter ezután a minisztérium vezető tisztviselőivel összhangban megkezdte működését.

100 millió kölcsön a légügyi és tengerészeti minisztériumnak

(BUCURESTI.) A légügyi és tengerészeti minisztérium felhatalmazást kapott, hogy százmillió kölcsön felvételére kössön megállapodást az Állami Letéti Pénztárral. A kölcsön 5 és fél százalékos kamatozással öt évre szól.

A jó király, a nagy király, a mi szeretett királyunk ünnepli ma születésnapját.

Felmentette a törvényszék a katonát, aki csak korosztályának behívása után 16 évvel jelentkezett szolgálatra

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Katonaruhás de bizony már javakorabeli férfi állott tegnap vádlotként a katonai törvényszék előtt: Anghel István, szilágymegyei Csomaköz községi lakos, akit azzal vádolt az ügyész, hogy 1922 óta, amikor korosztályát behívták, bujkál és ki akarja vonni magát a katonai szolgálat alól.

A vádlott kihallgatása megoldja a szokatlan rejtélyt: elmondja, hogy 1916-ban kiment Magyarországra, ahol egészen 1932-ig tartózkodott. Ekkor átszökött a határon, amiért a katonai törvényszék 6 hónapi fogságra ítélte. Büntetésének kitöltése után hazament szülőfalujába, ott élt egészen 1935-ig amikor egyik ismerősének tanácsára, mivel nem volt felvéve az állampolgársági listába, kérvényezte állampolgárságát, amit két évvel

később, 1937-ben meg is kapott. Egy évvel később, 1938 tavaszán, tehát tizenhét évvel korosztályának behívása után, jelentkezett katonai szolgálatának elvégzése végett.

Ezrede azonban, ahol nem tudta kelőképpen igazolni a hosszú időn át való távollmaradását 1922-től kezdve, mint szökevényt a katonai törvényszék elé állította. A tárgyalás folyamán védője iratokkal bizonyította azt hogy a vádlott mindössze 1937-ben kapta meg román állampolgárságát, amely ideig, annak ellenére, hogy itt Romániában született és be volt vezetve a katonai ellenőrző könyvekbe, nem volt köteles szolgálatát véget jelentkezni. A bíróság elfogadta a benyújtott bizonyítékokat, illetve az ügyvéd érvelését és felmentette a vádlottat.

Hétnapi szenvedés után meghalt Balogh Károly, az öngyilkos villamosüzemi pénzbeszédő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentettük azt a megdöbbentő öngyilkosságot, amely múlt vasárnap délután történt a Sétatérén és amelynek áldozata Balogh Károly a villamosüzem pénzbeszédője volt, aki anyagi gondjai miatt revolverrel kétszer mellbelőtte magát. Az öngyilkos pénzbeszédőt a mentők részestették első segélyben, majd pedig beszálították az egyik szanatóriumba. Itt megállapították, hogy a golyók pár centiméterrel a szíve alatt hatoltak be és a

gerincoszlopot súlyosan megsértették. Mindezek ellenére állapotában javulás állott be. Később átszállították egy másik kórházba, ahol műtétet próbáltak helyzetén segíteni. Annak ellenére azonban, hogy a műtét kitünően sikerült, komplikációk léptek fel és a pénzbeszédő a tegnapi nap folyamán egyheti szenvedés után meghalt. Halálát özvegyen maradt felesége és két kis gyermeke gyászolja, akik apjuk elhalálása révén árvaságra jutottak.

Hatósági eljárás a Stop-jelzés mellőzése miatt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap a Matia és a Memorandului ucca sarkán lévő stoppot kezelő rendőr tilost mutatott, de Balázs István Memorandului ucca 21 sz. alatt lakó egyén, aki egy taligán árut szállított, nem vette tekintetbe a jelzést. Amikor a rendőr kérdőre vonta, Balázs állítólag fenyegetőzni kezdett. Pop Ioan forgalmi rendőr jelentése szerint olyan kijelentéseket tett, hogy majd megmutatja, mert elintézi a rendőr dolgát, stb. Végül is Balázst előállították a központi rendőrségre, de a jelentés mellé egy százeles is került, amellyel

állítólag a forgalmi kihágó meg akarta vesztegetni a hatósági közeget. Az ügyben a rendőrség megindította az eljárást.

— 500 lej illeték fizetendő a külföldi oklevelek honosításakor. A nemzetnevelési minisztérium közölte, hogy a külföldi egyetemi oklevelek honosításakor 500 lej illeték kell fizetni. Jövőben az ilyen természetű és a minisztériumhoz intézett kérésekhez csatolni kell a pénzügyigazgatóságoknál törőnt befizetésről szóló nyugtát.

Tessedzés

Bucuresti teniszezői nyerték a Caracostea-Kupát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Élénk érdeklődés mellett szombaton kezdődtek meg a KKE-pályáin a Caracostea illetve a Camarasescu Kupa döntő mérkőzései. A Caracostea Kupa sorsa mindjárt az első napon eldőlt: a bucarestii Tenis Club Roman nagyszerű küzdelemben 3:1-es vezetésre tett szert a Haggibbor hölgyversenyzőivel szemben, akik ma legfeljebb már csak szépíteni tudtak az eredményen, de a győzelmet nem vitathatják el. Az eredmény így alakult: Schwartz Klári Haggibbor—Poulieffné TCR 6:2, 4:6, 6:4. Bereczky TCR—Erdős Klári Haggibbor 6:1, 6:0, Poulieffné—Bereczky—Schwartz—Erdős 6:1, 6:0. A Camarasescu Kupáért egyetlen mérkőzést játszottak le. Tanasescu TCR 6:3 6:1, 7:5 arányban verte Farkas dr.-t KAC versenyzőt. A mérkőzéseket ma délelőtt 11 órakor folytatják.

Összeállították a kontinens csapatát az angolok ellen. Brüsszelből jelentik: A FIFA válogatóbizottsága tegnap kijelölte azt a csapatot, amely október 23-án Amszterdamban próbamezőt játszik a hollandok ellen. A csapat a következő: Olivieri olasz — Foni olasz, Rava olasz — Kupfer német, Andreolo olasz. Kitzinger német — Aston francia, Zsengeller magyar, Piola olasz, Braine belga, Brustad norvég. Valószínűnek tartják, hogy ezt az együttest állítják ki az angolok ellen.

Cigarettapapír, hüvely- és pipagyarat létesítenek Romániában

(BUCURESTI.) A romániai jövedéki pénztár igazgatósága előterjesztést tett a földművelésügyi minisztériumnak engedélyezze Romániával az Erica Arborea nevű növénynek a behozatalát és termesztését. Ennek a különleges fajtájú faanyagának gyökeréből készítik — tudvalevőleg — pipákat és a növény romániai meghonosítása esetén felállítják az első romániai pipagyarat. Az előterjesztéssel kapcsolatosan a monopol igazgatóság elhatározta azt is, hogy rövidesen megalkítja azt a gyárat is, amely Romániában cigarettapapírt és hüvelyeket fog gyártani. Romániának eddig még nem volt cigarettapapírgyára és a dohányzásnál felhasznált cigarettapapírt külföldről hozták be.

Rádió

HÉTFŐ, október 17.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsadó, reggeli hangverseny, rádióhíradó, szórakoztató hanglemek, hírek. 12.10: Déli harangzó. 13.15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 15.20: Hírek. 19: Időszéri előadás. 19.17: Lemezek. 19.40: Popescu V. énekel. 20: Felolvasás. 20.15: Kis rádiózenekar. — 21.30: Metzner vonósnégyes. 22: Hírek. — 22.20: Volanescu Felicia énekel. 22.45: Vendégloki zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hangverseny, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.05: Balalajkazenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.35: Hírek. 17.15: Diákféltóra. — Hírek. 18: Cigányzene. 19: Előadás. Tánclemezek. 19.55: Hírek. 20.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20: Japán énekesnő dalol. 20.40: Felolvasás. 21.10: Hangverseny. 22.35: Hírek. 23: Cigányzene. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. Majd angol és francia nyelven. 24.10: Szalonötös. 1.05: Hírek. Budapest II. 21: Hírek.

A „JÓ FŐNÖK”

— Főnök ur kérem, a felesége csókolgatja.

— Jól van jól, csak vegye át kisaszony s majd később adja át...

Felakasztotta magát a feleségével támadt viszálykodások miatt

(CRAIOVA.) Tegnap a városban nagy feltűnést keltő szerelmi dráma történt. Dumitru Gangaveanu a pénzügyigazgatóság gondnoka, aki a pénzügyigazgatóság épületében lakott, az utóbbi időben állandó viszálykodásban élt feleségével és a családban mindennaposakká váltak a veszekedések, amelyekhez hozzájárult az a tény, hogy a felesége az utóbbi időben sokat betegeskedett. A családi viszálykodások háttérben főleg anyagi nehézségek állottak. Tegnap este 11 óra tájban a férj és feleség között újabb heves jelenet játszódott le, amelynek során ismét elesen összekaptak Gangaveanu gondnok a veszekedés utáni elkeseredésében botrova fenő szíjára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot körülbelül félórával a tett elkövetése után fedezték fel, de ekkor már a szerencsétlen emberben nem volt élet. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra, de nyilvánvaló hogy a családi ellentétek miatt vetett véget életének. A megdöbbentő dráma súlyosságát csak fokozza az a tény, hogy a beteg feleségén kívül 4 gyermek maradt utána hátra. A hatóságok a nagy feltűnést keltő öngyilkosság ügyében szigorú vizsgálatot indítottak.

Kihevezték a munkakamarák szövetségének új, ideiglenes vezetését

(BUCURESTI.) Minisztertanácsi döntéssel most nevezték ki a munkakamarák szövetségének új ideiglenes vezetését a következőképpen: Elnök Virgil Molin, tagok: a munkásosztálynál Jumanca volt szenátor, Nicolae Coca, a Munkakamara volt tanácsosa és Dumitru Negut a textilmunkások szövetségének alelnöke. A magántisztviselők szakosztályában Virgil Molin, a Tartományi Nemzeti Sajtószövetség főtáskára, a Craiovai Munkakamara volt elnöke Gh. Gheorghescu a Magántisztviselők Szövetségének elnöke és Jonescu Cotroceni, munkaadók csoportjának tagjai D. M. az Általános Szövetség elnöke. Az iparos Dumitrescu a Kisiparosok Szövetségének alelnöke, Mihail Brezoiu, a romániai Általános Iparosszövetség elnöke és Gica Hristescu munkaadó, a Szabóipari Szindikátus képviselője.

Felakasztotta magát a 80 éves ember

(TIMISOARA-TEMESVÁR.) Zsomboia községben néhány nappal ezelőtt egy Soós István nevű 84 éves aggasztóan vejéhez, Erhardt Károlyhoz jött, Temesvárra a IV-ik kerületben levő Frobl ucca 45. szám alá látogatába. Tegnap az öregember kora reggel eltávozott vejének lakásáról. Minthogy késő estig nem tért vissza, hozzátartozói keresésére indultak, ugyanakkor pedig jelentést tettek az esetről az ügyészségnek. A keresés során az öregembert Erhardt kertjének egyik elhagyatott részében egy fára felakasztva holtan lelték meg. A megindult hatósági vizsgálat megállapította, hogy az öregember aki az utóbbi időben sokat betegeskedett és emiatt igen elkeseredett hangulatban volt, önkézzével vetett véget életének. Eltemetésére a hatóságok megadták az engedélyt.

Olcsókamatu hitelt kapnak a romániai aranybányák és bányavállalatok

Milyen célkitűzéseket valósít meg a Romániai Aranybányák és Bányavállalatok Bankja?

A romániai hitelélet kibővítésével és átszervezésével kapcsolatosan a nemzetgazdasági minisztérium törvényrendeletet készített, amely módosítja a Román Arany és Nemesfémházak Nemzeti Hitelintézete felállításáról szóló 1937. évi április 5-iki törvényt és a pénzügyintézetnek új elnevezést ad „Aranybányák és Bányák Vállalatainak Bankja” céggel.

A törvényrendeletnek az a célja, hogy kibővítse ennek a pénzügyintézetnek a működési körét és területét, annak a pénzügyintézetnek, amely az alapítása óta eltelt rövid idő alatt is maradéktalanul valósította meg összes célkitűzéseit, bebizonyította, hogy a romániai nemzetgazdasági életnek szüksége van olyan intézetre, amely a hitelügyeket ennek a banknak közreműködésével elégíti ki. Bár az Arany és Fémházak Nemzeti Hitelintézetének felállításáról szóló törvény a múltévi április 5-én jelent meg a pénzügyintézet mégis csak a múlt év július 8-án kezdte meg tevékenységét, amikor is a hivatalos lapban megjelent a megalapítási okirat. Ettől az időponttól kezdve kellett az intézet belső szervezési munkálatait végrehajtani, kidolgozni a működési tervet, munkatervet, amelynek megállapítása nem volt könnyű feladat, mert hiányoztak a megfelelő előtanulmányok és pontos adatok a romániai nemesfémházak működési mérlegéről, természetesen eredményeiről és más fontos statisztikai adatok sem állottak az érdekeltek rendelkezésére. Ezeknek a munkálatoknak elvégzése, az adatgyűjtés szintén hosszabb időt vett igénybe úgy hogy az Arany és Nemesfémházak Nemzeti Hitelintézete ténylegesen csak az 1937. év végén kezdhetette meg aktív működését.

Az azóta eltelt rövid idő — alig egy év leforgása — alatt is az intézet maradéktalanul megvalósította azokat a célkitűzéseket, amelyeknek szolgálata érdekében életre hívták az állam és a Román Nemzeti Bank, mint az intézet alapító főreszvényesei.

Azok a célok, amelyeket egyébként az alapításról szóló törvény és az intézet alapszabályai is lerögzítettek, elsősorban azok voltak, hogy a szakmai nemzeti hitelintézet megfelelő tőkével lássa el a romániai arany- és nemesfémházaküzemeket, fokozhassa azoknak a termelését és támogassa a kisebb aranybányák östulajdonosait is. Ennek a célkitűzésnek megvalósítása érdekében a szakmai hitelintézet jelentős pénzügyi műveleteket hajtott végre és a mai napig 270 millió lej folyósított az aranykivonó nagyvállalatoknak és a romániai érchegységekben levő aranybányák birtokos-örököseinek. A szakmai hitelintézet tevékenysége tette lehetővé, hogy a karbid és a higanybányák eladási szervének megszervezésével ennek a két fontos cikknek az ára Romániában lényegesen olcsóbb lett, mint a világpiaci árszínvonal.

Az intézet közvetlen és közvetett lerakatokat is létesített, amelyek lehetővé tették, hogy a bányák tökeszegény östermelői minél olcsóbb áron szerezhesék be az üzem folytatásához szükséges különböző gépeket és nélkülözhetetlen felszereléseket. Tekintettel a kezdeti tevékenység kitünő és meglepő

eredményeire és arra a gazdagkilátású jövőre, amelyre az intézet eddigi működése jogos reményt nyújtott, a nemzetgazdasági minisztérium elkészítette a már említett törvényrendeletet, amely lehetőséget nyújt ennek a szakmai hitelintézetnek, hogy tevékenységi körét, működési területét az eddiginél lényegesebben kibővítse és megvalósíthassa a hitelintézet alapítóinak indokolt reményeit várakozásait.

A vonatkozó törvényrendelet legfontosabb intézkedése az, amely szerint a hitelintézet illetékessége és hatásköre a jövőben nemcsak az arany- és nemesfémházakra terjed ki, hanem az összes többi, az altalaj különböző kincseit kitermelő bányavállalatokra is, amelyeknek működésük folytatásához, olcsó hitelekre van szükségük. Éppen ezért változtatták meg a hitelintézet nevét is „Aranybányák és Bányavállalatok Bankja” cégre.

Az új törvényrendelet lehetőséget nyújt a pénzügyintézetnek arra is, hogy bármilyen bankügyletet kössön ügyfeleivel és hogy érdekeltiséget vállaljon bármilyen jellegű kitermelési vagy bányavállalatnál.

A törvényrendelet szövege módot nyújt minden olyan bankügylet megkötésére és lefolytatására, amelynek általános szempontból nemzetgazdasági jelentősége, nagy fontossága van. A Hitelintézet változatlanul olcsó kamatpolitikát fog folytatni és a pénzügyintézetnek fizetendő kamat, a folyósított kölcsönök után, semmi körülmények között sem lehet nagyobb, mint 2 százalékkal magasabb, mint a Román Nemzeti Bank hivatalos kamatlába. A pénzügyintézet részvénytársasági alapon fog működni és alaptőkéje is változatlan marad.

Betegsegjelzői bélyeg

drogéria aviatia, okm. szám a, posta bélyege minden címletben állandóan kaphatók a betegs. gelyzővel szembeni

Dofány-írásszerűen

Az aranybányák és bányavállalatok bankjának alaptőkéje változatlanul 300 millió lej, amely 600 ezer darab egyenként 500 lej névértékű részvényre oszlik. A részvénytőke majoritása a jövőben is — éppen úgy, mint a múltban — változatlanul a Román Nemzeti Bank birtokában marad. A törvényrendelettel a nemzetgazdasági minisztérium tulajdonképpen a romániai nemzetgazdasági élet részére új hitelintézetet létesített, amely bank tevékenységével lehetővé teszi az ország értékes természetj kincsekben rendkívül gazdag altalajának az eddiginél fokozottabb mértékű és arányu kihasználását és a termelő vállalatok tevékenységének fokozását. Az új hitelintézet jelentős mértékben megerősíti a romániai aranybányák és bányavállalatok tevékenységét, működése kétségtelenül erősíteni fogja a nemzetgazdasági életet és előmozdítani az ország gazdasági felvirágoztatását.

Focsaniban elfogták a resicai 200 ezer lejes lopás tetteseit

(FOCSANI.) Néhány nappal ezelőtt Resicán vakmerő lopás történt, amelynek károsultja egy helybeli idős urinó volt, akitől 200 ezer lej értéket vittek el a tettesek. A lopás ügyében azonnal megindult a legszélesebbkörű rendőrségi nyomozás, amelynek során több gyanús egyént vettek őrizetbe. A nyomozásba belekapcsolódott az ország egész rendőrsége is és most sikerült a tetteseket elfogni, Suclean Alexandru, Korolez Lipót és Lang Terézia resicai lakosok személyében akiknek saját vallomásuk szerint volt még egy bűntársuk is Elisei Toader, akit Focsaniban fogtak el. A letartóztatott Elisei Toader tagad. Érdekes, hogy a lopott pénzből a hatóságok semmit sem kaptak meg náluk.

Összeállították Grimmer Ferenc, az aradi trafik betörőjének és Ionescu nevű bűntársának bűnlajstromát

(ARAD.) A rendőrség még mindig széles körben folytatja a vizsgálatot Grimmer Ferenc, az aradi tőzsde betörője és kifosztója bűnügyében. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Grimmer nemcsak a Matei Corvin uccában levő Breier-féle dohánytőzsdebe tört be és fosztotta azt ki hanem sorozatos betörések lopások terhelik lelkiismeretét. Grimmer volt az, aki betört Klencz János üzletébe, ahonnan 15 ezer lej zsákmányolt. Ő fosztotta ki Murányi Jakab Málnerva-uccai lakását, ahonnan 10.000 lej értékű ékszereket és különböző tárgyakat lopott. Grimmer követte el Lichter Józsefné lakásán is a betöréslopást, ahonnan 7000 lej emelt el. Grimmer töredelmes vallomást tett, beismerve a sorozatos betöréses lopásokat. Ugy a betörőt, mint Ionescu aradi trafikost, aki a betörésből származó monovol cikket értékesítés végett átvette Grimmer-től, „bizományi jelleggel” és aki már napok óta szintén letartóztatásban van, kihallgatásuk után átadták az ügyészségnek.

Felszáz betörést és lopást követett el a fiatalkoruak betörőbandája

(BUCURESTI.) A hatóságok letartóztatták Gica Mic, másnéven Gheorghe Moncea fiatalember, az iparszakiskola volt növendékét, aki sorozatos betöréseket követett el. A fiatalember betörői pályáját éppen gazdájának kárára kezdte meg, akitől 70 ezer lej értéket vitt el. Kihallgatása alkalmával eddig még több mint 50 különféle bűncselekményt ismert be. Ezeket a lopásokat és betöréseket négy tagból álló banda élén hajtotta végre és ez a tolvajbanda már hosszabb ideje garázdálkodott a fővárosban. A betörőbanda fiatalokból állott és közülük egy sem akadt aki a 19 életévet betöltötte. A vizsgálat során kiderült, hogy a bandafőnök Gica Mic jó családból való fiú, aki az iskolában többször jutalmat is nyert, de a könnyelmű élet elcsábította és többé nem tudott visszatalálni a becsület útjára.

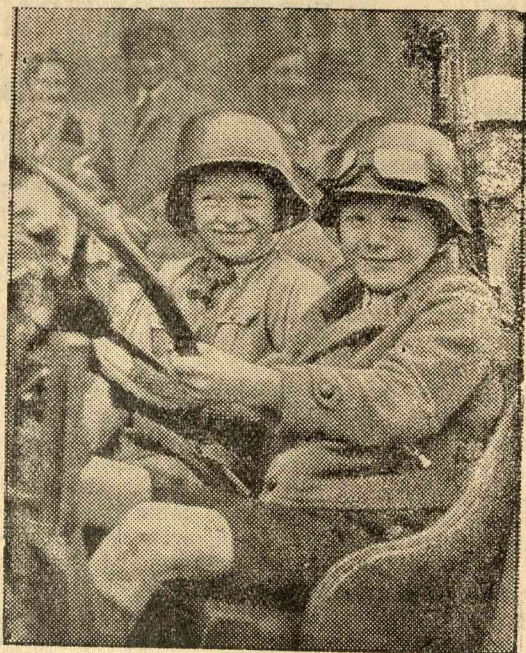
Várjon néhány napig, jövőnk!

PETRÉS & POLLÁK

Női- és férfikonfekció áruház • Cluj, S. Unirii 21.

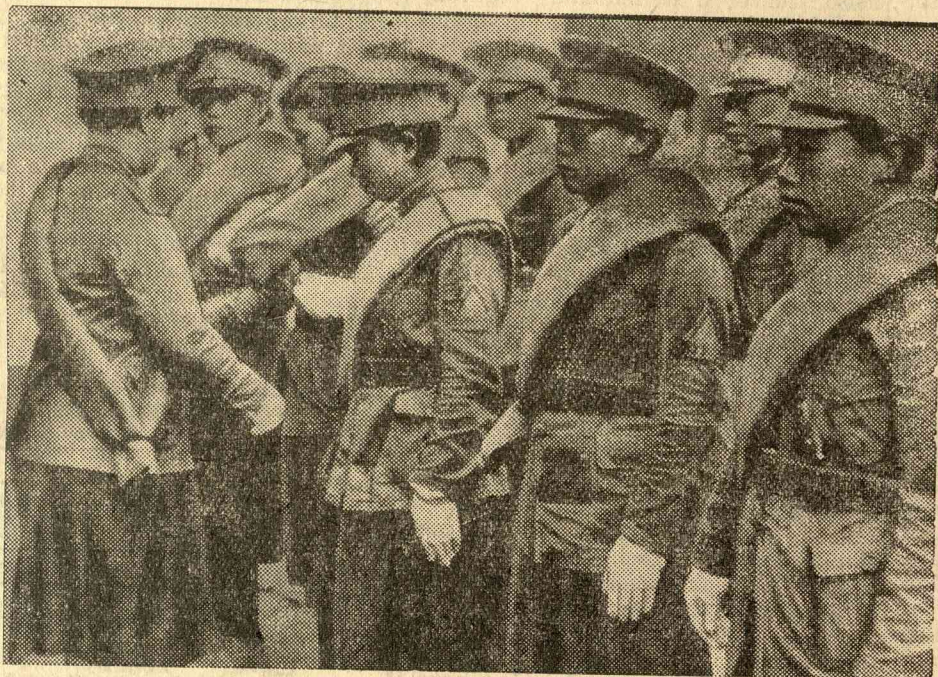
Hitlert fogadják a szudéta-német vidéken.

Szudéta-német gyermekek acélsisakkal ülnek egy katonai autóbuszon és várják a Fűhrer bevonulását.

Uccát nevezték el Daladierről.
Londonban.

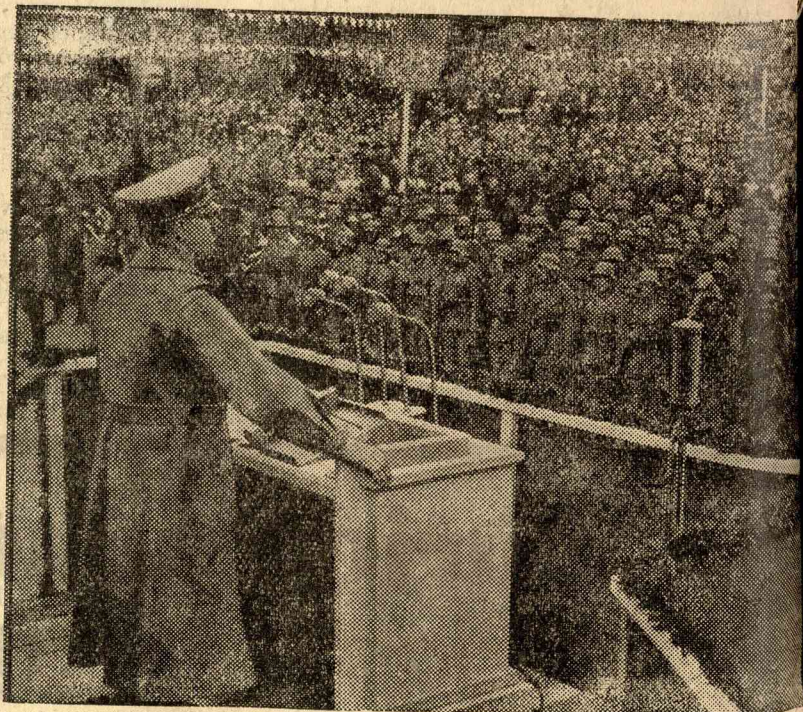
NŐI RENDŐRSÉGET KAPOTT PEKING. A japán kormányzáság felállította Pekingben a női rendőrsztagokat.

II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE ma dic-
nek 45. születésnapját őszinte lelkeses-
te meg- ész lai

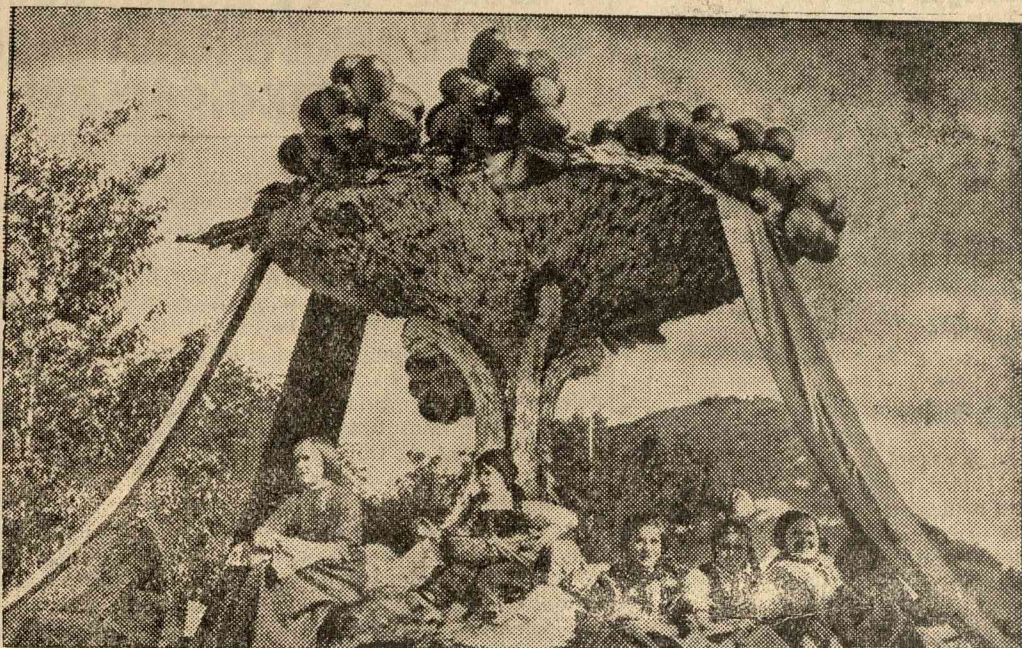
A Fűhrer katonáival ebédelt a szudéta-német területeken.

A Fűhrer beszédet tartott Égerben

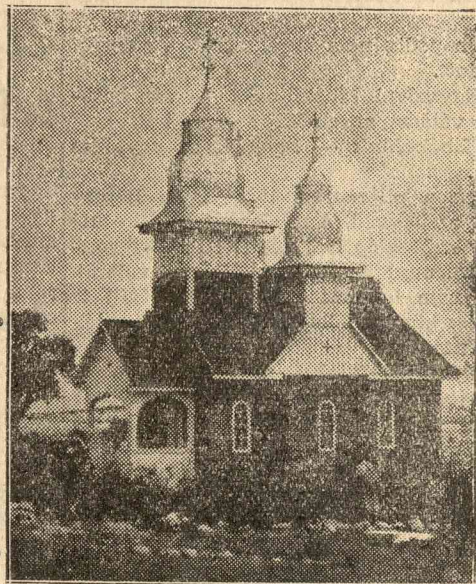
CWALKOWSKY DR., az új cseh-szlovák külügyminiszter.

A SZŐLŐ ÜNNEPE. Lugausban ezidén is megrendezték a szőlő ünnepét, képünkön egy óriás szőlőfürt alatt ülő ünneplő családot mutatunk be, amint végigvontatják őket a város uccáin.

BRAZILIA FÜGGETLENSÉGI ÜNNEPE. Vargha elnök jelenlétében tartották meg a brazil függetlenség ünnepét. A diszpályán balról jobbra: Dutra tábornok hadügyminiszter, Vargha elnök és az argentin vezérkar főnöke ülnek.

A Tordai hasadék legmagasabb bérceire épített új gör. kath. templom, melyet Sinu Bazil felsőpeterdi lelkész évekig tartó gyűjtése és agitáció hozott létre s a környék összes lelkészeinek részvételével a többi község lakóinak jelenlétében ugyanő szentelt fel múlt vasárnap.

NEHÉZ SEBESÜLTEK ÜDVÖZLIK A FÜHRERT. Falkenau-ban, a szűkebb körben a városok betegei is kíváncsiak voltak az uccára, hogy a bevezetett Führeert üdvözlőjék.

BRUNO MUSSOLINI VÖLEGÉNY. Bruno Mussolini, a Duce fia eljegyezte Gina Ruberti kisasszonyt, Ruberti volt fasiszta miniszter unokáját.

Színfoltok a törvényszéki tárgyaló teremből

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A törvényszék negyedik: Boca Nicolae tanácsa ugynevezett apró ügyeket tárgyal. Két paraszt áll a bírói emelvény előtt, az ügyvéd Béczy Böske pedig, a jelekből ítélve ő a magánvád képviselője, az ügyvédeknek fentartott asztal mellett várja a fejlményeket.

Minden jó, ha a vége jó

— Mondja el, hogyan történt az eset — fordul az elnök az egyik gazdához.

— Hát kérem — kezdi a vádlott — kiszedtük a földből a répát és én is, meg a szomszédom is a mesgyére raktuk halomba. Másnap reggel én azt mondtam: mint-ha úgy látnám, hogy a szomszédom rakása — mutat a társára — kissé megnőtt volna.

— De nem mondta, hogy ellopta?

— Nem kérem, azt nem mondtam.

Az elnök hosszasan lapoz az iratsomóban, majd az ügyvédnökhöz fordul:

— De kisasszony, a felebbezést nem bélyegezték fel.

— Kérem, azonnal felbélyegezem — s már szalad is az ajtó felé, hogy bélyeget vásároljon a törvényszéki tőszdében.

Boca elnök tovább folytatja a vádlott ki hallgatását, majd megkérdi a felektől:

— Nem békülnek ki? Látja — szól a sértett félhez — a vádlott nem gyanúsította lopással.

— Én kibékülök kérem — néz a vádlottra.

— Én pedig nem haragszom — válaszol a vádlott.

— Egyszóval kibékülnek? — vár határozott választ az elnök.

— Kibékülünk — hangzik az egységes felelet.

Ebben a pillanatban tér vissza Béczy Böske, az ügyvéd. A felek már az ajtó felé tartanak. Meglepődve néz körül. Ugy gondolhatja, mint ha itt történni volna valami, amibe nem lehetett beleszólása. Végül is az elnök könnyed legyintéssel mutat a távozók után:

— Már kibékültek.

Nyitva volt vagy nem volt nyitva?

Ujabb szereplőket szólítanak az igazságosztás asztala elé.

— Azzal vádolják — magyarázza egy alacsony, hegyesre pödört bajuszu paraszt nak az elnök, — hogy a Maguri-i fűrésztel-lep irodájából ellopott egy kazettát, feltörte és 15 ezer lejt vett ki. Bűnösnek érzi magát?

— Igen, bűnösnek érzem magam — hajítja le fejét a vádlott.

— Hogyan történt?

— Előleget mentem kérni. Az irodában nem találtam senkit és a ládikót elvittem. De nem törtem fel. Nyitva volt.

Dr. Hartoaga ügyvéd közbeszól:

— Tekintettel arra, hogy a láda nyitva, tehát nem nyitotta ki erőszakos módon, nem minősített lopás és így a járásbíróság hatáskörébe tartozik.

Vita támad és végül döntő körülményként a kazetta, a bűnjel is az asztalra kerül. Amikor Nicolae szavazóbíró a kezébe veszi, kiesik a doboz alja. Már-már eldöntöttnek látszik a kérdés, amikor az ügyvéd bejelenti:

— Kérem a csendőrörs vezetőjének kihallgatását. Bizonyítani kívánom, hogy a kazetta utközben leesett a szekérről és úgy törött el.

A törvényszék elnapolta a tárgyalást és elrendelte a csendőrőrmester kihallgatását.

Egy kis személycseré

Most Rus Ioan, az István fia ül a vádlottak padjára. Micești községben a vád szerint falopáson érték az erdőn.

— Megértette, hogy mivel vádolják?

— Meg — feleli a vádlott.

— Bűnösnek érzi magát?

— Nem.

— Azt állítja, hogy 1937 október 31-én nem volt az erdőben?

— Azt.

— Akkor jöjjön be a tanu — int az elnök a teremszolgának.

Hamarosan alacsony szakállas paraszt siet a termen keresztül.

— Hogy hívják? — kérdezi az elnök.

— Pop Stefan, vagy Stefan Pop, az István tudja már.

— Mi a foglalkozása?

— Erdőőr.

— Mesélje el, mit tud az esetről.

— 1937 október 31-én éjszaka elfogtam

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felülvizsgálja tagjainak állampolgársági helyzetét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az elmúlt napokban a helybeli kereskedelmi és iparkamara felhívást kapott az Iparkamarák Szövetségétől, amelyben felszólították, hogy a lehető legrövidebb időn belül készítsen kimutatást, amelyből kitűnik az összes üzleti és vállalat-tulajdonosok állampolgársági helyzete. Az Iparkamarák Szövetsége ezt a felhívást az 1938. évi 169-es számú törvényrendeletre alapozta amely szerint mindazokat, akik nem tudják a legutóbbi időben történt állampolgársági revízióval kapcsolatosan a maguk állampolgársági helyzetét kellőképpen igazolni, úgy tekintik, mint akik román állampolgárságukat elvesztették. Erre való tekintettel a kolozsvári iparkamara elrendelte, hogy az összes cégtulajdonosok jelentkezzenek állampolgársági revízióra, hogy a kérdéses kimutatás elkészíthető legyen. Ez az összeírás most nyert befejezést és minden cégtulajdonos, aki a kamaránál jelentkezett, igazolást kapott amely véglegesen tisztázza állampolgársági helyzetét.

Azoknak, akiknek iratai teljesen

rendbelevőnek találták, az ügye ezzel véglegesen lezárult, míg azoknak a cégtulajdonosoknak, akik megfelelő adatokkal beigazolták, hogy az állampolgársági revízióval kapcsolatosan ügyük folyamatban van, úgy döntöttek, hogy mindaddig, amíg idevonatkozóan végleges döntés nincs a birtokukban, eddigi hivatásukat zavartalanul folytathatják.

Külön sorolják azokat, akiknek egyáltalában nincs meg az állampolgárságuk, vagy azt végérvényesen elvesztették. Ezeknek a nemzetgazdasági minisztériumtól különleges engedélyt kell majd kérniük, arra nézve, hogy szakmai hivatásukat a jövőben tovább folytathassák. Az iparkamara — hír szerint — ezt az állampolgársági ellenőrző vizsgálatot ki akarja terjeszteni a részvénytársaságok igazgatóira és igazgatóságai tagjaira is és azok közül azokat, kik nem bizonyulnak román állampolgároknak, úgy fogják kezelni, mint az idegen ellenőrzési rendelet érvényessége alá eső személyeket.

A hosszú ősz csodája:

Ujból termett a földieper az Irisztelepen, a Spiru Haret-u. 6. sz. alatt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A naptár ugyan októbert mutat, de azért az idő úgy látszik nem tartja tiszteltben a naptárkészítőket. Gyönyörűen sült a nap tiszta, derült az ég és őszinte örömmel a fások a fogukat csikorgatják, sőt egyesek meredt szemmel keresik azt a szöveget, amire esetleg — további jó idő esetén — csendben és halkán felakaszthatják magukat, amikor az egyik rikkancs azzal a diadalmas hirtel rohant meg, hogy az egyik Irisz-telepi ház kertjében ujra termett a földieper. Szó sincs róla, az ujsáíró jobban örvendett volna egy 60 halottal járó vasuti szerencsétlenségnek, vagy egy papagályfejű tengeri szörny feltűnésének a sétatéri tóban de aztán mégis elszánva magát a végsőkre, felszállt egy autóbusszra.

Spiru Haret 6. szám

Az utazás ki az Irisz-telepre minden incidens nélkül megtörtént. Mindössze borbély iránt érdeklődtem a leszálláskor, hogy a közben kinőtt szakállamat levágathassam. Miután ez megtörtént, frissen és üdén bezörgetten a Spiru Haret 6. szám. alatti házba. Miután udvarán elhárítottam egy sötétpofájú kutya meleg érdeklődését nadrágon vasalása iránt, egy idősebb férfi jött elém.

— Dancs János urat keresem.

— Én vagyok — mondotta és kérdően nézett rám.

— Izé, hallottam, hogy az ön kertjében

ben kivirágzott a mandulafa, vagy akarom mondani az eper.

— Igen kérem, termett és néhány darab. Tessék utánam jönni.

Rendezett, ápolt kertbe vezet be, majd a végén rámutat egy zöldelő ágyásra.

— Itt van az eper

Tényleg a táblának egynegyedrészen kivirágzott az eper, sőt két-három tön, piros, érett gyümölcsök is csüngenek.

— Lett volna több is, de a virágot elverte a jég. Aztán meg hiába dolgozom a házbellek mind beengedik a tyukokat a kertbe és azok nagyon szeretik az epernek a virágját csipegetni. Az egyik epret a szerkesztő urnak is adom.

Szemellátható meghatódottsággal tépi le az egyik gyümölcsöt és nyomja a markomba amit elérzékenyedve köszönök meg. Utána még egy sötét teszünk a kertbe, büszkén mutogatja virágjait. Leszed néhány rózsaszálat, azt is a kezembe nyomja és láthatólag igen jólesik neki az, hogy valaki a kertjéről érdeklődik. Nagyon szívél-es hangulatban veszünk búcsút, aztán rövid másfélórás ringatózás után az autóbussz fogókurás bőrülésén és máris kikötök a szerkesztőségben.

Ezzel vége is van a földieper történetének, amelvét ha valaki nem hisz el, bizonyítékkal is szolgálhatunk: az eper szem az egész szerkesztőség jelenlété-

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos hajat nyerünk, 8 havi garancia mellett.

**MÉLYEN
LESZÁLLÍTOTT
ÁRAK!**

NIZZA
HÖLGYFOD-
RÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

ben a cég Wertheim-szekrényébe volt rövid ideig letéve

Ezzel vége is van az eprecské szomorú földi történetének, amelyhez a krónikásnak még mindössze annyi hozzátennivalója van hogy elmúlása szép volt és megindító: hősi halált halt a nyugati hosszúság 23 és az északi szélesség 45 foka alatt, a szerkesztő négy első metszőfoga között, délelőtt 10 órakor — 1938 október 12-én.

(mátrai.)

Tárgyalás elött a valutaüzérkedés

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Röviddel ezelőtt bocsátotta ki a vizsgáló bíró azt a vádiratot, amely hosszas és beható nyomozás eredményeképpen Reisz Vilmos banktisztviselőt tiltott devizaüzérkedéssel vádolja. A vádiratot 43—1938 szá. malatj bocsátották ki és az megállapítja, hogy Reisz Vilmos ellen már 1933-ban eljárás indult devizaüzérkedés miatt, amikor Paneth Mayer helyi lakos is érdekelve volt az eljárás során.

A vádirat szerint a Nemzeti Bank helyi kirendeltsége bizalmas értesülés alapján kapcsolatot teremtett a nyomozó hatóságokkal, aminek eredményeképpen ez év május 18-án délután Reisz Vilmos ellen akkor tartóztatták le, amikor a postán Neumann Gyárvárad, Piata Regina Maria címre „Rev” aláírással, levelet akart továbbítani, amelyben pontos címekre szóló devizaszerzési utasításokat adott. A vizsgálat során Reisz Vilmos mellett még 17 érdekeltet hallgatott ki a vizsgálóbíró, akikkel szemben azonban a vádtanács elejtette a vádat, így tehát kizárólagosan Reiszot teszi a vádirat felelőssé a nagy port felvert ügyért.

A főtárgyalás kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekint Marosvásárhely közönsége

Feljelentették a községi bíró-kocsmáros

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Különös feljelentés futott be a marosmegyei Rátosnya községből Movila Vic tor ottani községi bíró ellen, akit azzal vádolnak a község lakosai hogy bizonyos lócédulákat jogtalanul visszatartott, illetve a maga nevére írta át. Hogy a dolgot meglehessen érteni, el kell mondanunk többek között azt is, hogy a községi bíró egyszemélyben a falu fogadósa is, akinek nem is egy, hanem két italmérési engedélye van, még pedig egy a feleségének, egy pedig neki. Már most sajnos az a helyzet, hogy a jó ratosnyaiak is iszogálnak és mert hogy a faluban csak Movilaéknak van fogadójuk, onnan veszik az átokverte szeszt, esetleg ott isznak. Aztán úgy van az falun, hogy legtöbbször kontóra megy az ivás, előkerül a kréta és a söntés oldalán lógó táblára kinek-kinek az adóssága felkerül. De mert Movila egyszemélyben községi bíró is, amikor aztán a jó atyafiak márhat adnak el, nyilvánvaló, hogy a cédula az ő kezén megy keresztül és így történt meg aztán hogy a feljelentés alapján a bíró-kocsmáros és hivatalbéli hatalmával visszaélt volna. Sőt olyan esetekről is beszélnek a szegény ratosnyaiak, hogy ha nem megy másképp az inkasszó, egy kis agyabugyalástól sem riadt volna vissza a fogadósbíró, aki a „kudschajtjairól” nagyhírtelenében leszedi, ha kell, a kabátot is. A különös feljelentés tárgyában rövidesen tárgyalást tart a helyi törvényszék büntetőtanácsa amikor is igen sok „érdekeltek” idéznek meg

(b. v.)

Kézimunkázó háziasszonyok figyelmébe!

„PÁRISI DIVAT”

régi számai, amely tartalmaz 8 oldalt a kézimunkáról, azonkívül 1 külön nagy kézimunkaív, továbbá konyha receptek, kozmetika, asszonyi tanácsadó, gyermekápolás, hogyan szabjunk és varrjunk, stb., stb.

„PÁRISI DIVAT” régi számai 3 Lei

Vidékre 10 különböző szám portóval együtt 40 lej. A pénz előzetes beküldése után azonnal szállítjuk. (Utánvétellel nem küldünk.) Kapható és megrendelhető a

CULTURA HIRLAPIRODA
CLUJ, STRADA MEMORANDULUI 4.

egy fával rakott szekeret, amelyet Rus Ioan hajtott.

— Ez az a Rus? — mutat rá az elnök a vádlottra.

— Nem. Ez az Istváné, a fatolvaj pedig a Todoré.

A vádlott megnyugodott fölénytel néz végig a terem közönségén, majd mély meggyőződéssel morogja a foga között:

— Ugye mondtam, hogy nem voltam bűntetve...